

КАК ДА ПРИДОБИЯ СМИРЕНИЕ?

Този, който притежава смирение, подражава на Самия Христос. Такъв човек никога не излиза извън себе си, никого не осъжда и не се превъзнася. Никога не жадува за власт, избягва човешката слава. Не се кара по никакъв повод.

Когато разговаря не е дързък и винаги изслушва чуждите съвети. Избягва красивите дрехи, външният му вид е прост и скромен.

Човек, който безропотно понася всички унижения и пренебрежения, получава голяма полза. Затова не скърби, а напротив, радвай се, че страдаш. Чрез това ти придобиваш драгоценно смирение, което те спасява.

Смирих се, и Той ме спаси (Пс. 114:5 църк.) Добре е да държим тези думи винаги в паметта си. Не си струва да се огорчаваш, когато те осъждат. Скръбта по този повод означава, че имаш тщеславие. Този, който желае да се спаси, трябва да заобича хорското презрение, защото то носи смирение. А смирението освобождава човека от много изкушения.

Никога не ревнувай, не завиждай, не се стреми към слава, не търси високи длъжности. Старай се винаги да живееш незабележимо. По-добре светът да не те познава, защото той въвежда в съблазън. Със своите тщеславни речи и пусти подстрекателства той ни маме и ни нанася духовна вреда.

Твоята цел е да придобиеш смирение. Да си по-долу от всички. Да считаш, че не правиш нищо, достойно за своето спасение. Трябва да молиш Бога да те спаси по своето благоутробие.

Смирението, послушанието и постът раждат страха Божий, а той е начало на истинската мъдрост.

Всичко, което правиш, върши със смирение, за да не пострадаш от своите благи дела. Не мисли, че по-голяма награда ще получи само този, който се труди много. Човек, който има благо произволение и заедно с това смирение, даже да няма възможност да направи много нещо и да не е изкусен в нещо, се спасява.

Смирението се достига чрез самоукорение, т. е. убеденост в това, че по същество ти не вършиш нищо добро. Горко на този, който счита прегрешенията си за незначителни. Той непременно ще падне в по-тежък грях.

Човекът, който със смирение понася цялото отправено към него осъждане, се приближава до съвършенство. От него се възхищават даже Ангелите, защото няма по-труднодостижима и по-велика добродетел от смирението.

Нищетата, скръбта и презрението са венци за монаха. Когато той търпи безропотно грубости, клевети и презрение, с лекота се освобождава от лошите помисли.

Достойно за похвала е осъзнаването на своята немощност пред Бога. Това е познание на самия себе си. „Плача и се съкрушавам – казва св. Симеон Нови Богослов, – когато светлината ме озарява, и виждам своята нищета и познавам къде се намирам.“ Когато човек познае своята духовна бедност и осъзнае в действителност на какво ниво се намира, тогава в душата му просиява Христовата светлина, и той започва да плаче (разказвайки това, старецът се развълнува и заплака).

Ако друг човек те нарече егоист, нека това не те опечалява и огорчава. Помисли така: „Може би съм такъв и сам не го разбирам.” Така или иначе ние не бива да зависим от чуждото мнение. Нека всеки да гледа в своята съвест и да се ръководи от словата на опитни и знаещи приятели, а преди всичко, да моли прошка от своя духовник. На основата на всичко това да изгражда своя духовен път.

Пишеш, че не ти се отдава да се бориш. Знаеш ли защо става така? Защото нямаш достатъчно смирение. Мислиш си, че можеш да достигнеш това само със свои сили. Но когато се смириш и кажеш: „Със силата на Христа, с помощта на Богородица и молитвите на стареца ще достигна желаното”, бъди уверен, че ще сполучиш.

Разбира се, аз нямам такава молитвена сила, но ти, когато ти се смириш и кажеш: „С молитвата на стареца всичко мога”, тогава, по твоето смирение, Божията благодат ще започне да действа и всичко ще се получи.

Бог гледа на „смирениите и съкрушените” (Ис. 66:2). Но за да дойдат кротостта, спокойствието и смирението е необходим труд. Този труд се възнаграждава. За да придобиеш смирение, на мен ми се струва, че не са нужни многочислени поклони и послушания, а преди всичко твоите помисли трябва да се спуснат надолу, до самата земя. В тебе няма да има страх да не паднеш, защото ще си вече долу. А и да паднеш, щом си долу, няма да пострадаш.

Според мен, макар аз да чета малко и да не правя нещо особено, смирението е най-краткият път към спасението на човека. Авва Исаия казва: „Научи езика си да моли за прошка, и смирението ще дойде при тебе.” Научи се да казваш „Прости ми” даже и в началото това да е несъзнателно, постепенно ще привикнеш не само да произнасяш тези думи, но и да ги почувстваш в сърцето си.

Светците учат, че колкото е голямо твоето благоразположение, когато молиш за прошка (с други думи смирението) – толкова и Бог ще просвети другия, за да бъде достигнато желаното примирие между вас. Когато се съкрушаваш и казваш: “Аз съм виновен, но не го осъзнавам”, скоро действително можеш да кажеш: „Да, аз действително съм виновен.” Когато убедиш себе си, че наистина си виновен, другият човек също ще промени своето отношение към тебе.

Настойчиво моли Бога да те дари с дара на самоукорението и смирението.

Моли Бога да ти даде умение да виждаш само твоите прегрешения и да не забелязваш греховете на другите. “Дай ми да виждам своите грехове и да не осъждам брата си”, казва св. Ефрем Сирийски.

Смиреният човек счита себе си за най-долен от всички. Затова обича всички, на всички прощава и най-главното никого не осъжда.

Автор : старец Герман Ставровунийски